

[Melchior]

tuelle udvikling? Er der ikke nivellering nok? Vi nivellerer jo gevaldigt over skattevejen, og det har CD ikke lagt hindringer i vejen for eller stemt imod. Men man har også nivelleret over pristalsreguleringen ved at fjerne den procentuelle pristalsregulering, og nu vil man altså også nivellere ved at hindre fuld taktregulering for de offentligt ansatte og for de privat ansatte, dette vil få følger for. Man peger således en del af befolkningen ud og siger: for jer skal udviklingen sættes i stå. Ikke én gang og ikke to gange, men nu tredje gang. Skal der ikke også anlægges en rimelighedsbetragtning, samtidig med at der udskrives en faktura?

Jeg vil gerne sige et par ord om en mærkelig situation, som vi blev klar over under udvalgsbehandlingen i arbejdsmarkedsudvalget. En række deputationer af dem, der protesterede imod folketingets indgreb, gjorde gældende, at de havde ønsket, at konflikten skulle have lov til at løbe ud, starte og køre igennem. Jeg gjorde dem både i udvalget og ved samtaler uden for udvalgsværelset – derfor har jeg lov til at referere det her – opmærksom på, at disse delegationer var i nøjagtig samklang med, hvad Dansk Arbejdsgiverforenings ledelse siger, for dér har man jo også det standpunkt, at konflikten skulle have lov til at bryde ud. Det er en ganske pikant sammenstilling, at folk, der kommer herind ude fra arbejdspladser og afdelinger og protesterer imod indgrebet, altså er enige med Arbejdsgiverforeningens formand og ledelse. Flere af disse delegationer svarede meget smukt, synes jeg, og reelt, at de godt var klar over dette sammenfald, og at de fandt det i orden. De ville være fair fra deres side og sige: vi kan ikke bede om indgreb, når det er i vorés favør, men gå imod indgreb, når det er i modpartens favør. Et meget smukt og reelt standpunkt.

Jeg vil gerne benytte dette til at sige, at vi i CD – jeg antydede det allerede i fredags – er meget betænkelige ved, at statsmagten nu for tredje gang griber ind i arbejdskampens yderste middel, nemlig strejke og lockout, og jeg er slet ikke i tvivl om, at både statsministeren og andre socialdemokratiske ministre også må have en ubehagelig fornemmelse derved. Jeg vil pege på, at når vi nu for tredje gang, altså med virkning i 6–8 år, hindrer en lovlig, en overenskomstmæssigt varslet konflikt i at bryde ud, så er det, ligesom man

lukker af for en ventil i maskineriet, og man gør i virkeligheden alle de arbejdsnedlæggelser, som dog finder sted, til enten overenskomststridige eller ulovlige. Befolkningen, lønmodtagerne, har faktisk ikke mere mulighed for – og det samme gælder så arbejdsgiverne for lockouternes vedkommende – at varsle et stop i deres ydelser på et tidspunkt, hvor overenskomsterne er udløbet, og hvor de i virkeligheden skulle have lov til at aktionere.

Jeg har forsøgt det før uden held, men jeg vil efter denne situations afslutning på ny forsøge at starte en debat om rimeligheden af strejker i et moderne, teknologisk indrettet samfund, fordi man jo ved strejkevåbenet ikke rammer sin modpart, men meget ofte rammer helt andre mennesker, som ikke har ønsket denne kamp, som ikke har lod og del i den, og som måske ikke vil få fordel af den, uanset hvordan den ender. Det behøver jeg ikke at forklare, det ved alle. En strejke i dag er noget helt andet end en strejke for 20, endsige for 50 år siden, og det tåler at diskuteres, om vi skal finde en mere civiliseret form at løse problemerne på end det her med at smøge ærmerne op og gå ned og slås om det, således som en strejke og en lockout jo i virkeligheden er udtryk for, fordi det er den stærkeste, der vinder.

Når vi ellers har stridigheder med hinanden, ja, så går vi til visse retsinstanter for at få en afgørelse på vores tvist. Men når vi har strejkevåbenet tilladt i dette land, så bliver det meget, meget betænkeligt – det være et ord i tide, to år går jo hurtigt – simpelt hen at umuliggøre for begge parter en lovmedholdelig, overenskomstmæssigt varslet arbejdskonflikt. Det er farligt på denne måde at gøre folks fornemmelser så indestængte, at de kommer til udbrud. Måske ville en 1, 2, 3 uger varende bred konflikt være mindre bekostelig for samfundet, end hvis vi skal se den situation – hvad jeg ikke håber og gerne vil medvirke til at undgå – at der bliver masser af såkaldt spontane arbejdsnedlæggelser af kortere varighed, som gør enhver planlægning af en produktion og enhver overholdelse af indgåede leveringsforpligtelser meget, meget besværligere. Det kan både for virksomhederne og for samfundet vise sig at blive mere kostbart i det lange løb.

Når jeg er inde på strejkespørgsmålet, vil jeg gerne omtale det, der ikke mere hedder